

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202406
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:8122202406.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. A., nar.: XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: matky - M. J., rodená X., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom B. - Z. F., toho času bytom R. G., T. X/A, B. a otca - neb. P. A., nar.: XX.XX.XXXX, zomr.: XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľky F. O., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, K. E., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá V. A., nar.: XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti F. O., nar.: XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom 08.09.2022

III. Zaostalé výživné za obdobie od 08.09.2022 do 31.10.2022 pre maloletú V. vo výške 55,65 Eur je matka p o v i n n á zaplatiť na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Levice v mesačných splátkach po 5,- Eur popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Poukazovala na to, že p. E. V., ktorému bola maloletá V. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, osobnú starostlivosť o maloletú nezabezpečuje. Od februára 2012 roku sa maloletá nachádza v domácnosti navrhovateľky, kam sa spoločne s p. V. a jeho deťmi presťahovali na jej podnet. Postupom času však medzi synom p. V. a matkou navrhovateľky došlo ku konfliktu, ktorý vyústil do fyzického napadnutia. Po tomto incidente navrhovateľka žiadala, aby p. V. svojmu synovi dohovoriť, na čo reagoval tým, že domácnosť navrhovateľky aj so svojimi synmi opustil. Navrhovateľka navrhla p. V., že maloletú V. dá zveriť do svojej starostlivosti, s čím súhlasil. Od tohto momentu p. V. nejaví o maloletú záujem, kontaktuje ju len sporadicky. Maloletá je na navrhovateľku zvyknutá, majú vytvorený blízky vzťah, poznajú sa od roku 2014, kedy bola zverená do pestúnskej starostlivosti pani M. O., matke manžela navrhovateľky. Spoločnú domácnosť okrem mal. V. tvoria ďalšie štyri deti, mal. Z., ktorá pochádza zo súčasného manželstva navrhovateľky, mal. X., ktorý je synom manžela navrhovateľky, mal. V., ktorý je v pestúnskej starostlivosti navrhovateľky a mal. L., ktorý bol navrhovateľke zverený

do náhradnej osobnej starostlivosti a ku ktorým ma maloletá taktiež vybudovaný kladný vzťah. V prípade potreby pomáha so starostlivosťou o domácnosť a mal. deti matka navrhovateľky p. F.. Manžel navrhovateľky pracuje ako skladník v Nemecku, chodí pravidelne domov na dovolenky. Maloletá má v domácnosti navrhovateľky samostatnú izbu, ktorú cez víkendy zdieľa s mal. V. a je žiačkou 7 triedy na základnej škole v Tekovských Lužanoch.

2. Dňa 14.06.2022 bol na tunajší súd doručený písomný súhlas manžela navrhovateľky s tým, aby bola maloletá V. zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Svoj súhlas vyjadril v súvislosti s tým, že majú s maloletou vytvorený blízky citový vzťah, nakoľko maloletá bola dlhodobo v pestúnskej starostlivosti jeho matky a spoločne s manželkou sú schopní a ochotní zabezpečovať starostlivosť o maloletú.

3. Matka maloletej V. vo svojom vyjadrení, ktoré súdu doručila dňa 03.11.2022 uviedla, že s návrhom navrhovateľky súhlasí, nakoľko starostlivosť o maloletú nezabezpečuje od jej dvoch rokov, neudržiava s ňou žiadny kontakt, maloletá ju nepozná.

4. Súd rozhodol v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá mala predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas, svoju neúčasť ospravedlnila, nepožiadala súd o odročenie pojednávania.

5. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Maloleté dieťa pochádza z manželstva M. A. a nebohého P. A.. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13.10.2014 pod č.k. 15P/18/2014-42 bola u maloletej V. zrušená ústavná starostlivosť a maloletá bola zverená do pestúnskej starostlivosti pani M. O., nar. XX.XX.XXXX. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.07.2014. Okresný súd Prešov uznesením pod č.k. 30P/23/2022 - 8 zo dňa 01.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú V. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti E. V.. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.02.2022. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že pestúnka starostlivosti o maloletú zanikla z dôvodu úmrtia pestúanky. Okresný súd Levice, ktorému bola vec postúpená z dôvodu miestnej príslušnosti, uznesením zo dňa 20.07.2022 pod č.k. 11P/89/2022-28 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú V. zveril do starostlivosti pani F. O., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 30P/23/2022 - 8 zo dňa 01.02.2022 a vyslovil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že pani F. O. prevzala po dohode s pánom V. starostlivosť o maloletú. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2022.

6. Navrhovateľka žije v manželstve s F. O.. Manžel pracuje ako skladník v Nemecku, navrhovateľka je na materskej dovolenke a ich spoločný mesačný príjem činí približne 3000 eur, ktorý pozostáva zo mzdy manžela, prídavkov na mal. deti a štátnych sociálnych dávok. Žije v rodinnom dome spoločne s ďalšími maloletými deťmi, ktorý je v osobnom vlastníctve jej švagrinej, výdavky na domácnosť uhrádzajú spoločne. Nebola trestne, ani priestupkovo stíhaná (ako vyplynulo z vykonaných lustrácií v Registri trestov a v Registri priestupkov). Zdravotný stav navrhovateľky je dobrý. Rodinný dom, ktorý obývajú je kompletne zariadený, hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni.

7. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach vykonal v domácnosti navrhovateľky šetrenie, z ktorého vyplýva, že navrhovateľka žije s maloletou v spoločnej domácnosti spoločne so svojim manželom F. O., mal. V., ktorý bol navrhovateľke zverený do pestúnskej starostlivosti, mal. L., ktorý bol navrhovateľke zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, mal. Z., ktorá pochádza zo súčasného manželstva navrhovateľky a mal. X., ktorý pochádza z predchádzajúceho manželstva manžela navrhovateľky. Obývajú rodinný dom, ktorý ma 5 izieb (z toho 3 detské izby) s kuchyňou a sociálnym zariadením. Maloleté dieťa má v domácnosti zabezpečené všetko potrebné, zdieľa spoločnú izbu s maloletým V., avšak cez týždeň izbu obýva sama, pretože mal. V. je na internáte. Maloletá má vybudované dobré vzťahy s ostatnými členmi domácnosti vrátane manžela a matky navrhovateľky. Celodennú starostlivosť o maloletú zabezpečuje fakticky navrhovateľka spoločne s jej matkou p. F.. Manžel navrhovateľky pracuje v Nemecku, domov chodí v rámci dovolenky. Navrhovateľka bola v čase vykonaného šetrenia v siedmom mesiaci tehotenstva.

8. Matka maloletej má okrem maloletej V. tri ďalšie vyživovacie povinnosti, je poberateľkou rodičovského príspevku na jedno maloleté dieťa, poberateľkou prídavkov na tri maloleté deti, z vykonaných lustrácií v Sociálne poisťovni vyplýva, že je aktuálne nezamestnaná.

9. Maloletá V. navštevuje základnú školu Komenského v Tekovských Lužanoch, kde je žiačkou 8 ročníka. Z komplexného hodnotenia danej školy vyplynulo, že ju maloletá začala navštevovať od 01.02.2022, starostlivosť o maloletú zabezpečuje navrhovateľka spoločne so svojou matkou, školu navštevuje čisto a upravená. Všetky výdavky týkajúce sa školy má vždy načas uhradené. Maloletá školu navštevuje pravidelne, chýba len minimálne z dôvodov návštevy lekára, nemá neospravedlnené žiadne vyučovacie hodiny a jej správanie je v súlade so školským poriadkom. Navrhovateľka sa pravidelne informuje o výchovno-vzdelávacích výsledkoch maloletej V..

10. Zo správy o povesti navrhovateľky obecného úradu Tekovské Lužany bolo zistené, že navrhovateľka žije s maloletou v rodinnom dome, ktorého vlastníčkou je švagriná navrhovateľky spoločne s ďalšími 5 nezaopatrenými deťmi, v dome je dostatok miesta pre celú rodinu, je vyhovujúci pre maloletú. So starostlivosťou o deti navrhovateľke v prípade potreby pomáha jej matka p. F.. Navrhovateľka žije usporiadaným spôsobom života, nie sú s ňou žiadne problémy, manžel navrhovateľky pracuje v Nemecku, chodí pravidelne na dovolenky domov, pravidelne finančne zabezpečuje domácnosť.

11. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 odsek 2 veta prvá Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

13. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 46 odsek 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

18. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy dve skutočnosti a to je záujem dieťaťa a to, či sa rodič skutočne nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Bez splnenia vyššie uvedených podmienok nemožno o náhradnej starostlivosti rozhodnúť. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky bol podaný dôvodne. Navrhovateľka starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje fakticky od februára roka 2022, kedy sa spoločne s p. V., ktorému bola v tom čase maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti presťahovali do domácnosti navrhovateľky. Po vzniku konfliktu v domácnosti navrhovateľky, ktorý vyústil až do fyzického napadnutia p. V. domácnosť navrhovateľky opustil. Od uvedeného momentu prestal javiť o maloletú väčší záujem, v kontakte sú iba sporadicky a na podnet navrhovateľky prejavil súhlas s tým, aby bola maloletá zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa je na prostredie domácnosti navrhovateľky zvyknuté, aktívne udržiavajú blízky vzťah od roku 2014, maloletá pravidelne cez prázdniny navštevovala domácnosť navrhovateľky, nakoľko maloletá bola zverená do pestúnskej starostlivosti matke manžela navrhovateľky. Bolo preukázané, že medzi maloletým dieťaťom a navrhovateľkou jestvujú vzájomné citové väzby. Maloletá má vytvorený blízky vzťah i s ostatnými členmi domácnosti vrátane manžela navrhovateľky, ktorý prejavil súhlas s tým, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Šetrením v domácnosti navrhovateľky bolo preukázané, že má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Maloletá má v domácnosti navrhovateľky zabezpečené všetko potrebné pre jej všestranný vývin, k dispozícii má vlastnú izbu, ktorú v priebehu týždňa obýva sama. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, navrhovateľka je poberateľkou prídavkov na deti, je bezúhonná, nebola priestupkovo sankcionovaná, jej zdravotný stav je dobrý. Manžel navrhovateľky pracuje v Nemecku, pravidelne finančne zabezpečuje domácnosť. Matka maloletej vyjadrila jednoznačný súhlas s tým, aby bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s maloletou neudržiava žiadny kontakt od jej dvoch rokov, maloletá ju nepozná a nemá k nej vytvorené žiadne citové väzby. Matka maloletej telefonicky kontaktovala navrhovateľku s tým, aby si maloletú adoptovala, nakoľko odmieta na ňu platiť výživné. Otec maloletej zomrel v roku 2012. Za danej situácie má súd za to, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa, čoho dôkazom je i to, že navrhovateľke boli do náhradnej starostlivosti zverené i ďalšie dve maloleté deti.

25. Vo výroku rozsudku súd zároveň vymedzil navrhovateľke rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniikajú rodičom dieťaťa ich rodičovské práva a povinnosti, nevykonávajú ich však v rozsahu v akom patria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom naďalej prináleží právo a povinnosť

vychovávať dieťa v širšom zmysle slova, t. j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí.

26. Po oboznámení sa so zárobkovými, majetkovými pomermi, počtom vyživovacích povinností matky maloletej - súd zaviazal matku povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa v súlade s ustanovením s § 62 odsek 3 Zákona o rodine počnúc právoplatnosťou rozsudku. Ide o tzv. minimálne výživné ktoré v súčasnosti predstavuje sumu 32,11,-eura a ktoré je povinný uhrádzať každý rodič bez ohľadu na svoje osobné, zárobkové a majetkové pomery.

27. Nezistiac v konaní dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania priznať niektorému z jeho účastníkov, súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v štyroch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.